

bejder er Ejer af Kapitalen. Jeg kan ikke andet end udtale min Glæde over, at det ved disse Udtalelser er godtgjort, at man virkelig har ønsket paa lempelig Maade at gaa over til de Krav, hvis Berettigelse Udvalget i øvrigt har maattet anerkende.

Med disse Ord skal jeg paa Udvalgets Vegne og i Henhold til den af Udvalget afgivne Erklæring anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Harald Jensen: De fleste af de af Landstinget vedtagne Ændringer i det foreliggende Lovforslag har jeg ikke noget at indvende imod, de ere tildeels Forbedringer, som tydeliggøre Lovforslaget paa mange Omraader. Der er dog en enkelt Ændring, jeg i høj Grad beklager, den, der er stillet til § 3, og ifølge hvilken Landarbejderen skal være Ejer af de Midler, han skal være i Besiddelse af for at opnaa den i Loven omhandlede Begunstigelse, det er ikke nok, at han har faaet dem ved Laan. For mig spiller det Hovedrollen, om Landarbejderen er en dygtig Mand, der forstaar at drive den Jord, han faar, paa tilfredsstillende Maade. Naar han gør det, spiller det ikke nogen stor Rolle, om han skal forrente nogle flere eller nogle færre Penge. Har han ikke den fornødne Dygtighed, kan det være temmelig lige gyldigt, om han ejer Pengene eller ej, saa vil han alligevel ikke kunne klare sig. Det er Dygtigheden hos Landarbejderen, det kommer an paa, og i mindre Grad paa Pengene. Jeg opfatter altsaa Sagen saaledes, at den Landarbejder, der er i Besiddelse af den fornødne Dygtighed og de personlige Egenskaber, der fordres for at overtage Jordlodden og drive den tilfredsstillende, er bedre stillet, naar han laaner Pengene og skal forrente dem, end den Landarbejder, der ejer Pengene og ikke er i Besiddelse af Dygtigheden. Jeg skulde ikke have sagt noget til, hvis disse Ord „skal være Ejer“ havde staaet i Lovforslaget fra Begyndelsen af, saa kunde man maaske noget have bortfortolket Meningen af dem, men netop fordi Lovforslaget oprindeligt lyder paa, at han skal være raadig over Pengene og ikke bestemt siger, at han skal være Ejer af dem, maa denne Ordning betragtes som en Skærpe, som Amtskommissionerne ville have meget vanskeligt ved at komme uden om. Det vil blive meget vanskeligt for Amtskommissionerne at fortolke Ordene saaledes, som den ærede Ordfører antydede, at de kunde fortolke dem, netop fordi de ere indsatte ved Ændringsforslaget. Jeg

tror alt godt om Menneskene, men jeg tror ikke, at man finder mange, der gaa hen og laane flere Hundrede Kroner, maaske op til 1,000 Kr., ud til deres Medmennesker uden at kræve noget Bevis derfor. Den ærede Ordfører udtalte, at hvis man laante en Landarbejder Penge, men frafaldt alt Retskrav paa dem, vilde Amtskommissionen kunne fortolke det, som om vedkommende var Ejer af Pengene, men jeg tror ikke, at det vil være mange, snarere meget faa og maaske slet ingen, der ville laane Penge ud paa den Maade. Der vil altid være en Hage ved et saadant Laan, og det vil ganske naturligt komme frem, naar Amtskommissionen skal til at undersøge, hvorledes Forholdet er, og hvorvidt Landarbejderen virkelig ejer disse Penge eller ikke. Jeg beklager, som sagt, at denne Ændring er kommen ind, men Lovforslaget har paa sin Gang gennem Tingene modtaget saa mange Forbedringer, at vi vel paa dette sene Stadium af Rigsdagssamlingen blive nødt til at tage dette med, om end det sker med Beklagelse.

Til § 11 er der af Landstinget stillet et Forslag om, at de i Paragraffen omtalte Kreditforeninger skulle være de to Husmandskreditforeninger, og det er fastslaaet, at der skal ske Forandringer saavel i Loven om Husmandskreditforeningerne som i Foreningernes Statutter. Som jeg har opfattet Forholdet, skulde Laanerne indgive Ansøgninger i Løbet af Sommeren, senest i September, og disse Ansøgninger skulle saa i Løbet af Vinteren undersøges af Amtskommissionerne, og saa skal det se ud, som om alt er i Orden, men det er det i Virkeligheden ikke. Det korrekte vilde vistnok være, om man nu med det samme fik foretaget den Forandring i Husmandskreditforeningsloven, som er nødvendig, saa at Foreningerne i Løbet af Sommeren kunde forandre deres Statutter, thi saa vilde Sagen være i Orden til den Tid, Ansøgningerne skulde ind, og man vilde da være paa den lige Vej. Ganske vist er der ikke stor Rimelighed for, at Rigsdagen skulde nægte denne Forandring i Loven, eller for, at Foreningerne skulde nægte at forandre Statutterne i den angivne Retning, men sikker er man dog ikke. Man ved ikke, hvorledes Husmændene se paa denne Sag, naar den kommer til Drøftelse, det kan være, at de finde Betænkeligheder derved, som vi ikke kunne se i Øjeblikket, og det synes mig derfor, at det vilde være rigtigt, at vi i hvert Tilfælde jævne Vejen saa meget, at vi i indeværende Samling søgte